

Finansminister (Rüttichau) gjorde opmærksom paa; den viser sig med et nominelt Understud paa 2,785,000 Kr. omtrentlig. Den højtærede Finansminister paaviste derhos, at naar man vil gennemgaa Finansloven for at finde ud af, hvorledes Balancen virkelig staar, det vil sige, hvorvidt det forholder sig saaledes, at vi ved Hjælp af de ordinære Indtægter kunne afholde de ordinære Udgifter, som bør afholdes af hvert Aars Indtægter, stiller det sig i Virkeligheden ikke bedre; thi der er forskellige Omstændigheder til Stede, som gør, at i dette Tilfælde det nominelle og reelle Understud omtrent komme til at svare til hinanden. Den højtærede Finansminister paaviste Aarsagerne dertil, og jeg skal ikke komme yderligere ind derpaa. Det er en given Sag, at der under alle Omstændigheder vil fremkomme et temmelig betydeligt Understud. Men der er dog et Par Bemærkninger, jeg gerne vil gøre med Hensyn til den Raade, hvorpaa man posterer paa Finansloven. Finansloven skal være et Overslag over Indtægter og Udgifter; jeg ved derfor ikke, hvorfor man vil blive ved med fra Aar til Aar paa visse Punkter at opstille et falsk Overslag, som man meget godt ved aldeles ikke slaar til. Der er blevet nævnt Poster som Rigsdagen, der jo i mange Aar har været posteret saaledes, at der egentlig kun opføres Halvdelen af, hvad man meget godt ved vil medgaa. Noget lignende har været Tilfældet med det kongelige Teater, der har været 150 à 200,000 Kr. for lavt ansat med Hensyn til Udgifterne eller, om man vil, for højt ansat med Hensyn til Indtægterne, hvilket bliver det samme. Jeg ved ikke, hvorfor man ikke skal vende tilbage til, saa vidt det er muligt, at gøre Finansloven paa alle Punkter til et rigtigt og redeligt Overslag, saaledes som man stønner, at Forholdet i Virkeligheden vil stille sig.

Med Hensyn til Resultatet af Folketingets Finanslovsbehandling antager jeg, at man her i Tinget let vil blive enig om, at det vilde være ønskeligt, om vi kunde bringe Finansloven til i alt Fald at balancere, men allerhelst til at give noget Overskud. Ligesom det i det private Liv betragtes som god Økonomi, at man sørger for, at Indtægter og Udgifter i alt Fald balancere, saaledes er det sikkert ogsaa rigtigt, at man gør det i Statshusholdningen. Jeg antager derfor ogsaa, at dette Hensyn ikke vil kunne undlade at gøre sig gældende ved den videre Behandling af denne Finanslov.

Der er jo især en Post, som man kan sige er Anledning til, at der fremkommer en saadan Underbalance paa Finansloven; det er den Bevilling, der findes paa § 26, II.,

indsat af det andet Ting paa egen Haand, Bevillingen til Esbjerg—Parkeston-Routen paa 2,300,000 Kr., og jeg skal derfor begynde med at omtale denne. Jeg kan i alt væsentligt være enig i de Betragtninger, der bleve gjort gældende med Hensyn til denne Post fra den højtærede Indenrigsministers Side. Det forekommer mig, at Statsdrift i det hele er en temmelig betænkkelig Ting, som man helst bør undgaa, og navnlig bør man undgaa den paa saadanne Omraader, hvor det ikke drejer sig om en ligefrem Monopoldrift, hvilket det jo ikke gør med Hensyn til Søarten. Skal man skride til Statsdrift, saa maa det i hvert Fald kunne paavises, at der derved opnaas saa ubestridelig betydelige Fordele, at de ikke kunne naas ad nogen anden Vej, men efter alt, hvad der er oplyst af den højtærede Indenrigsminister, tror jeg, at man maa erkende, at saaledes foreligger Forholdet i Virkeligheden ikke her. Navnlig efter den Afford, som for nylig er sluttet mellem den højtærede Minister og det paagældende Dampskibsselskab, forekommer det mig tydeligt, at i hvert Fald foreløbig maa man kunne slaa sig til Ro med den Ordning, der nu er opnaet. Hvis jeg ikke hukter fejl, staar det saaledes, at Selskabet har givet Afkald paa de 50,000 Kr., det tidligere har faaet. Endvidere har det givet Afkald paa de 75,000 Kr., som det har faaet for Medsættelse af Taksterne, med Forpligtelse til dog ikke at forhøje Taksterne, saaledes at der, forudsat at man beholder den nuværende Ordning, kun bliver tilbage Erstatning af Havneafgifterne. Selskabet har nu tilbudt at sætte et nyt, paa Farten specielt indrettet Dampskib i Gang, og senere lade flere følge efter mod et Bederlag, der forekommer mig ikke at være ubilligt. Men under alle Omstændigheder synes det, at der i hvert Fald under de nuværende Forhold og paa denne Finanslov ikke er nogen Anledning til at gaa ind paa at etablere en Statsdrift, da man har Afgang til at lære de Erfaringer at kende, som ville blive indhøstede ved Hjælp af det ny Skib. Jeg antager saaledes, at man med ret rolig Samvittighed vil kunne gaa til at udstemme det Beløb, og jeg antager, at man saa meget snarere bør gøre det, som vi aldeles ikke vide, hvilke Konsekvenser det vil føre til, hvis vi nu gaa ind paa at etablere Statsdrift her. For det første frygter jeg meget, at hvis man finder, at Taksterne alligevel ere for høje, vil man komme og forlange Taksterne yderligere nedsatte, dersom vi have en Statsdrift, og jeg tvivler meget paa, at Rigsdagen, naar det Forlangende fremføres fra alle Sider med fornøden Vægt,